

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย : กรณีศึกษา

เรือนจำกลางสมุทรปราการ*

Factors Affecting Disciplinary Offenses of Male Inmates :

A case study of Samutprakan Central Prison

นายปฐมพล ไกรยา**

บทคัดย่อ

การศึกษาวินัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย ขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของเรือนจำ ปัญหาและอุปสรรค วิธีการแก้ไขปัญหา และอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัย โดยใช้การศึกษาวินัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารร่วมกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน ผลการศึกษาวินัยพบว่า ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการคบบาสมาคมของผู้ต้องขัง ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของเรือนจำและสวัสดิการผู้ต้องขัง และปัจจัยด้านการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเกี่ยวพันกัน ซึ่งผลการศึกษาวินัยบ่งชี้ว่าเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมกรรมการทำความผิดทางวินัย และได้ศึกษาถึงขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของเรือนจำพบว่า เรือนจำได้มีการดำเนินการใน 3 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยกรณีผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการป้องกันผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยซ้ำ โดยปัญหาและอุปสรรค พบมีดังนี้ 1.ปัญหาทางกายภาพของเรือนจำ 2.ปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ 3.ปัญหาวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ต้องขัง แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคพบดังนี้ 1.กำหนดพื้นที่ภายในแดนสำหรับควบคุมผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้ชัดเจน 2.เกลี้ยย้ายระบายผู้ต้องขังลดปัญหาความแออัด 3.การส่งเสริมผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดี และการดำเนินการทางวินัยที่เป็นธรรม รวดเร็ว จัดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มีส่วนร่วม ข้อเสนอแนะในการวิจัยคือ 1.เรือนจำควรมีการจัดกิจกรรมของเรือนจำให้ผู้ต้องขังที่หลากหลายและต่อเนื่อง 2.เรือนจำควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพร้อมติดตามผลอย่างใกล้ชิด 3.เรือนจำควรมีการเพิ่มศักยภาพด้านงานวินัยผู้ต้องขังให้เจ้าหน้าที่ทุกคน 4. การให้ออกาสผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยครั้งแรก

คำสำคัญ : ผู้ต้องขังชาย การกระทำผิดวินัย วินัยผู้ต้องขัง เรือนจำกลางสมุทรปราการ

*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย : กรณีศึกษา เรือนจำกลางสมุทรปราการ

**นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

การบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำนั้น ถือได้ว่าเป็นหนึ่งในเครื่องมือสำคัญของการบริหารงานเรือนจำ เพราะการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงต้นเหตุของปัญหาในการบริหารจัดการของเรือนจำ ประสิทธิภาพในการบริหารงาน คุณภาพชีวิตของผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งประเด็นสำคัญในการบริหารงานด้านนี้ให้มีประสิทธิภาพ คือการศึกษาถึงปัจจัยด้านต่างๆ ที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังในเรือนจำกระทำความผิดทางวินัย ซึ่งการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังนั้นจะมีตั้งแต่การผิดวินัยเล็กน้อยหรือการกระทำผิดวินัยที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือเรือนจำ จนไปถึงการกระทำผิดวินัยที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของเรือนจำ เช่น การทำร้ายร่างกายทั้งเจ้าหน้าที่เรือนจำหรือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานภายนอกและผู้ต้องขังด้วยกันเองจนถึงแก่ชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส การก่อการทะเลาะวิวาทหรือก่อการจลาจลของกลุ่มผู้ต้องขังจำนวนมากในหนึ่งเหตุการณ์ การก่อเหตุจลาจลหรือเหตุประท้วงเรียกร้องขนาดใหญ่ถึงการบริหารจัดการด้านต่างๆ ของเรือนจำ ซึ่งเป็นเหตุเกื้อหนุนให้เหตุการณ์ทวีความรุนแรงถึงขั้นเกิดเหตุร้ายขึ้นในเรือนจำ อันแสดงถึงความล้มเหลวด้านการควบคุมผู้ต้องขังซึ่งเป็นภารกิจหลักของเรือนจำหรือกรมราชทัณฑ์ และนั่นถือว่าเป็นปัญหาที่เรือนจำต้องหาสาเหตุหรือข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาจากต้นเหตุ โดยในขั้นตอนในการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังนั้น จะเริ่มตั้งแต่การที่ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมอันแสดงว่าฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับของเรือน ในกรณีต่างๆ จนนำไปสู่การดำเนินการทางวินัย การลงโทษทางวินัย การอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัย จนถึงขั้นตอนการฝึกทบทวนระเบียบวินัยหลังการกระทำความผิดเพื่อมิให้กลับมากระทำผิดวินัยซ้ำ โดยผู้ต้องขังที่กระทำผิดนั้นจะมีบทลงโทษที่แตกต่างกันออกไปตามแต่พฤติกรรมแห่งการกระทำความผิด ซึ่งจากประเด็นปัญหานั้น เมื่อมีการบังคับโทษทางวินัยต่อผู้ต้องขังแล้วยังพบว่า ยังคงมีผู้ต้องขังในเรือนจำกระทำความผิดวินัยอย่างต่อเนื่อง

โดยผู้วิจัยเป็นข้าราชการในสังกัดกรมราชทัณฑ์ และปฏิบัติหน้าที่ส่วนควบคุมผู้ต้องขังของเรือนจำกลางสมุทรปราการ ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินการต่อผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยโดยตรง จึงมีความต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดทางวินัยขณะที่ถูกคุมขังในเรือนจำ ขั้นตอนด้านการบริหารจัดการผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ปัญหาและอุปสรรคใน และแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อเสนอแนะ เพื่อที่จะสามารถแก้ไขปัญหการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังจากต้นเหตุ ลดอัตราการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางสมุทรปราการลง อันจะช่วยลดภาระหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในสังกัดส่วนควบคุมผู้ต้องขัง และสังกัดส่วนฝ่ายอื่น ส่งผลให้เรือนจำเกิดความมั่นคง และผู้ต้องขังไม่ถูกตัดสิทธิหรือลดหรือตัดประโยชน์ที่พึงได้รับอันเนื่องจากการกระทำผิดวินัย ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการบริหารงานเรือนจำโดยตรง และส่งผลให้เกิดเป็นปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินการตามนโยบายด้านต่างๆ ของกรมราชทัณฑ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. การวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วารสาร สิ่งพิมพ์ วิทยานิพนธ์ คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หนังสือราชการ เอกสารทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนข้อมูลต่าง ๆ ที่มีอยู่และสืบค้นจากสื่ออิเล็กทรอนิกส์

2. การวิจัยสนาม (Field research) โดยผู้วิจัยใช้วิธีการลงพื้นที่จริง เพื่อสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal interview)

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกที่จะใช้วิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เป็นผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการบริหารจัดการด้านการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำ และผู้ต้องขังผู้ทำหน้าที่ช่วงงานเจ้าหน้าที่ซึ่งจะมีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับวัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้ โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. ประชากร (Population) ได้แก่ เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้าฝ่ายควบคุมแดน และผู้ต้องขังที่ทำหน้าที่ช่วงงานเจ้าหน้าที่ภายในฝ่ายควบคุมแดน

2. กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้มีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) เป็นการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยกำหนดคุณลักษณะของประชากรที่ต้องการศึกษาจึงใช้วิธีเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 47) โดยแบ่งเป็น 2 กลุ่มรวม 8 คน ประกอบด้วย กลุ่มที่ 1 เจ้าหน้าที่ระดับหัวหน้าฝ่ายควบคุมแดน ที่คุมขังผู้ต้องขังชาย จำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 2 ผู้ต้องขังช่วงงานเจ้าหน้าที่จำนวน 4 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ด้วยแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ลักษณะของการสัมภาษณ์เป็นการสัมภาษณ์ที่มีคำถามและข้อกำหนดแน่นอนตายตัว จะสัมภาษณ์ผู้ใดก็ใช้คำถามแบบเดียวกัน (อ้างถึงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 51) ของแต่ละกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยรวมคำถามเชิงการให้เสนอข้อเสนอนั้นในการแก้ไขปัญหาจากกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยผู้วิจัยได้กำหนดวันที่จะเข้าทำการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญก่อนล่วงหน้า การสัมภาษณ์ผู้สัมภาษณ์จะใช้วิธีการจดบันทึกในขณะที่สัมภาษณ์ในคำถามหรือประเด็นที่ต้องการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีวิธีการเก็บรวบรวม ดังนี้

1. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นวิธีการศึกษาค้นคว้าเก็บรวบรวมข้อมูลทั่วไป โดยการรวบรวมเอกสารซึ่งเป็นข้อมูลที่มีการบันทึกไว้แล้วโดยผู้อื่น ได้แก่

1.1. หนังสือทั่วไป ได้แก่ ตารา คู่มือ เอกสารประกอบการบรรยาย รวมถึงเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ เป็นต้น

1.2. หนังสืออ้างอิง ได้แก่ รายงานการวิจัย บทความการวิจัย สารนิพนธ์ เป็นต้น

1.3. เอกสารของทางราชการ เป็นเอกสารที่ส่วนราชการจัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์และอำนาจในการปฏิบัติงาน เช่น นโยบาย กฎ ระเบียบ พระราชบัญญัติ คู่มือปฏิบัติงาน ประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับ หนังสือสั่งการ เป็นต้น

2. วิธีการรวบรวมข้อมูลจากภาคสนาม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลโดยวิธีสัมภาษณ์ โดยที่ผู้วิจัยเลือกวิธีการสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย ซึ่งใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) หรือการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ (Formal interview) ผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์ไปตามคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ และซักถามเพิ่มเติมในกรณีที่มีประเด็นที่สามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลเพิ่มเติมได้ และจดบันทึกข้อมูลร่วมกับการบันทึกเสียงของผู้ถูกสัมภาษณ์ (อ้างอิงใน วิโรจน์ ก่อสกุล, 2564, หน้า 51)

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยมีขั้นตอนในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นแต่ละประเด็น

2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถามแล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคนก่อนจะนำข้อมูลไปวิเคราะห์

3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถามแล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น แนวคิดทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางวิชาการ เอกสารทางราชการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง บทความการวิจัย เพื่อที่จะได้ทราบถึงลักษณะที่มีความคล้ายคลึงและความแตกต่างของข้อมูลก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์

4. นำข้อมูลจากการสังเกตสภาพแวดล้อมต่างๆ ขณะสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนำมาใช้เป็นข้อมูลเสริมเพื่อยืนยันข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ต่อไป

5. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อทราบถึงปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังชาย ขั้นตอนการ

บริหารจัดการเกี่ยวกับการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหา พร้อมทั้งวิเคราะห์ถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจนข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยเอกสารและการวิจัยสนามโดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือกลุ่มเจ้าพนักงานเรือนจำระดับหัวหน้าฝ่ายควบคุมผู้ต้องขัง จำนวน 4 คน และผู้ต้องขังช่วยงานเจ้าหน้าที่ จำนวน 4 คน พบว่า มีปัจจัย 3 ด้านที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังมีพฤติกรรมแสดงออกถึงการกระทำผิดได้ ได้แก่ ปัจจัยด้านการคบหาสมาคม (อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, ม.ป.ป., หน้า 121-124) ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมเรือนจำและสวัสดิการผู้ต้องขังที่แบ่งออกเป็นปัจจัยทางสังคมที่มาจากการบริการทางสังคมที่ไม่เพียงพอ (อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, ม.ป.ป., หน้า 116) ปัจจัยทางสังคมจากความกดดันทางสังคม (อ้างถึงใน นิमित ท้าววานันต์, 2560, หน้า 7) ปัจจัยที่มาจากการเข้าร่วมกิจกรรมของสังคม (อ้างถึงใน ยุทธชัย นามลาบุตร, 2555, หน้า 12) และด้านการบริหารจัดการกระทำผิดวินัยผู้ต้องขังหรือปัจจัยด้านการควบคุมหรือขัดขวางเพื่อมิให้ผู้ต้องขังกระทำความผิด (อ้างถึงใน ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์, 2546, หน้า 28) ซึ่งปัจจัยทั้ง 3 ด้านเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยในเรือนจำได้ การศึกษาถึงขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย พบว่า เรือนจำได้มีการบริหารจัดการโดยสามารถวิเคราะห์ออกมาได้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการทางวินัยกรณีผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย ขั้นตอนที่ 3 การป้องกัน การกระทำผิดวินัยซ้ำ โดยสามารถสรุปผลการศึกษาวิจัย ตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางสมุทรปราการและเรือนจำพิเศษสมุทรปราการ

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายในเรือนจำ โดยสรุปผลการศึกษาวิจัยออกเป็นด้านตามประเด็นการศึกษา ดังนี้

ปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้ต้องขัง โดยการศึกษาการคบหาสมาคมของผู้ต้องขัง ในประเด็นการคบเพื่อนที่เคยกระทำผิดวินัย การถูกชักชวนจากเพื่อน การเกรงใจเพื่อนในกลุ่มหรือเพื่อนว่ายังไงก็ว่าตามกัน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลให้นำหนักความสำคัญในปัจจัยด้านนี้ในระดับมาก กล่าวคือ ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะมีความเชื่อว่าการมีเพื่อนหรือการเข้าร่วมกลุ่มเพื่อนจะสร้างความปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยผู้ต้องขังจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน ซึ่งนำไปสู่เกิดพฤติกรรมการเล่นแบบ การเรียนรู้ค่านิยม ทศนคติ จนส่งผลให้ผู้ต้องขังเปลี่ยนพฤติกรรมไปกระทำความผิดทางวินัยได้

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของเรือนจำและสวัสดิการผู้ต้องขัง โดยการศึกษาจากสิ่งเร้าภายนอก พบว่า ผู้ให้ข้อมูลให้นำน้ำหนักความสำคัญในปัจจัยด้านนี้ในระดับมาก กล่าวคือ ประเด็นความความเป็นอยู่ที่แออัด พบว่า ประเด็นปัจจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาการควบคุม ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ต้องขังต้องปรับตัวเพื่อเอาตัวรอด เกิดการแย่งชิงการเข้าถึงสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน ให้เกิดการกระทบกระทั่งกันได้ง่าย ซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลเชื่อมโยงถึงพฤติกรรมการกระทำผิดทางวินัย จนสามารถนำไปสู่ความล้มเหลวทางการควบคุมได้ และผลการศึกษาประเด็นการไม่มีพื้นที่สำหรับพักผ่อนคลายความเครียด พบว่า สภาวะทางอารมณ์ที่ไม่มั่นคงที่มาจากความเครียดจากการถูกจำกัดอิสรภาพ จะนำไปสู่การกระทบกระทั่งกันได้ง่ายจากสภาวะทางอารมณ์ของผู้ต้องขังที่ไม่มั่นคง ซึ่งสามารถทำให้ผู้ต้องขังแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการกระทำผิดทางวินัยได้ และผลการศึกษาในประเด็นกิจกรรมนันทนาการของเรือนจำมีน้อยหรือไม่มี พบว่า หากไม่มีกิจกรรมผู้ต้องขังใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน มีเวลาในการคิดวางแผนเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือกลุ่มเพื่อน ซึ่งกิจกรรมนันทนาการจะเบี่ยงเบนความสนใจของผู้ต้องขังให้จดจ่ออยู่กับกิจกรรมมากกว่าที่จะคิดทำเรื่องผิดวินัย โดยการศึกษาเบี่ยงชี้ว่า ปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยได้

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง โดยการศึกษาถึงกลไกการควบคุมหรือกลไกขัดขวางมิให้ผู้ต้องขังกระทำผิดทางวินัย พบว่า โดยปกติทั่วไปของผู้ต้องขังจะไม่มีใครอยากอยู่ในสถานะถูกดำเนินการวินัยอยู่แล้ว นอกจากจะมีสิ่งเร้า หรือการกระทำผิดวินัยนั้นจะมีเหตุมีปัจจัยหรือมีโอกาสหรือเล็งเห็นผลที่จะได้รับในการลงมือกระทำ ในประเด็นการไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษทางวินัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญให้ความสำคัญกับประเด็นนี้เฉพาะผู้ต้องขังบางกลุ่ม ที่ไม่สนใจประโยชน์ที่กรมราชทัณฑ์ให้ หรือกลุ่มที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัยซ้ำซากเพื่อจุดประสงค์อย่างอื่น และมีผู้ต้องขังอีกกลุ่มคือกลุ่มที่ไม่อยู่ในสถานะที่จะลงโทษได้ตามกฎหมายกำหนดได้ ซึ่งการลงโทษอย่างอื่นทดแทนก็เป็นเพียงโทษทางกายภาพซึ่งไม่ได้มีความรุนแรงในแนวคิดของผู้ต้องขังกลุ่มนี้อยู่แล้ว ซึ่งประเด็นนี้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยได้ ในประเด็นการดำเนินการทางวินัยล่าช้า พบว่า ผู้ให้ข้อมูลได้ให้นำน้ำหนักความสำคัญในระดับมาก เมื่อเกิดความล่าช้าแล้วจะส่งผลให้เกิดโอกาสที่ผู้ต้องขังตัดสินใจกระทำผิดได้ กล่าวคือ หากการลงโทษทางวินัยไม่เกิดขึ้นในทันทีทันใดจะก่อให้เกิดแนวคิดในผู้ต้องขังว่าการกระทำผิดวินัยนั้นไม่ได้ส่งผลต่อการใช้ชีวิตจนนำไปสู่การกระทำผิดวินัยซ้ำ และกรณีผู้ต้องขังพ้นสภาพการเป็นผู้ต้องขังก่อนได้รับโทษทางวินัย กลุ่มผู้ต้องขังใกล้พ้นโทษ ซึ่งปัจจัยประเด็นนี้จะก่อให้เกิดช่องว่างให้ผู้ต้องขังตัดสินใจใช้เป็นโอกาสกระทำผิดทางวินัยได้ ในประเด็นการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังเป็นเรื่องที่สามารถต่อรองกับเจ้าหน้าที่ได้ พบว่า ในบางกรณีเจ้าหน้าที่ก็จะใช้ดุลพินิจที่เป็นคุณต่อผู้ต้องขังหรือเป็นประโยชน์ต่องานควบคุม แต่ก็มีผู้ต้องขังบางกลุ่มใช้วิธีการประเมิณการใช้ดุลพินิจผู้ต้องขังใช้

วิธีการประเมินการใช้ดุลพินิจ ใช้การสนทนากับเจ้าหน้าที่ ต่อรองขอรับโอกาสกลับตัวหรือขอรับโทษ
 อย่างอื่นแทนการถูกดำเนินการทางวินัย โดยการศึกษาเบื้องต้นว่า ปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ส่งผล
 ให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัยได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาถึงขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย
 ในเรือนจำกลางสมุทรปราการและเรือนจำพิเศษสมุทรปราการ

ผลการศึกษาวินิจฉัย พบว่า ขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง
 ที่เรือนจำดำเนินการนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ขั้นตอน โดยผลการศึกษาวินิจฉัยสรุป ได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง พบว่า เรือนจำ
 ได้ดำเนินการตามแนวคิดการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ตามกรอบของกฎ ระเบียบ
 ข้อสั่งการ และนโยบายของกรมราชทัณฑ์ อย่างเคร่งครัด และดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยขั้นนี้จะเป็น
 ขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้ต้องขังได้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของเรือนจำ การให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่
 ผู้ต้องขังควรทราบ ผ่านหลักสูตรการแรกรับผู้ต้องขังเข้าใหม่ ซึ่งจะแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน โดยเริ่มตั้งแต่
 กระบวนการรับตัวผู้ต้องขัง การอบรมปฐมภูมิแก่ผู้ต้องขังและการดูแลใจผู้ต้องขังเข้าใหม่ การจำแนก
 ลักษณะผู้ต้องขังและวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล Sentence Plan และยังพบว่า
 ในขั้นตอนนี้เรือนจำได้ดำเนินการป้องกันการกระทำผิดวินัยโดยการปิดโอกาสที่เอื้อให้ผู้ต้องขังกระทำ
 ผิดวินัย โดยการจู่โจมตรวจค้นเพื่อปราบปราม สิ่งของต้องห้ามหรือสิ่งของอื่นใดที่นำไปใช้หรือ
 ดัดแปลงเพื่อใช้ในการก่อเหตุต่างๆ การตรวจหาอนุพันธ์สารเสพติดในเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง โดย
 การศึกษาความเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงสิ่งที่ปัญหาและอุปสรรค พบว่า ความพร้อมของสภาพ
 จิตใจของผู้ต้องขังใหม่ผู้รับการอบรมหลักสูตรแรกรับผู้ต้องขังเข้าใหม่ เพราะการก้าวเข้ามาอยู่ใน
 เรือนจำช่วงแรกผู้ต้องขังจะยังวิตกกังวลใจเกี่ยวกับคดีความ คิดถึงครอบครัว หรือจะเป็นความไม่
 พร้อมทางด้านร่างกาย เช่น ผู้เสพยาเสพติด ผู้ที่มีอาการถอนพิษสุรา หรืออื่นๆ ซึ่งทำให้ผู้ต้องขังไม่มี
 ความพร้อมที่จะรับความรู้ตามจุดประสงค์ของขั้นตอนนี้ ในการศึกษาการเพิ่มประสิทธิภาพ พบว่า
 ควรจะมีการจัดหลักสูตรทบทวนอย่างสม่ำเสมอ และควรจะมีการอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ทุกคนให้
 สามารถมีทักษะในการถ้อยทอดเกี่ยวกับกฎ ระเบียบ ข้อบังคับให้ผู้ต้องขังในการควบคุมได้ ก็จะเป็น
 การเพิ่มประสิทธิภาพในขั้นตอนนี้ให้ได้ผลมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยกรณีผู้ต้องขังกระทำผิดวินัย พบว่า เรือนจำได้
 ดำเนินการตามแนวคิดการดำเนินการทางวินัยต่อผู้ต้องขัง ตามกรอบของกฎ ระเบียบ ข้อสั่งการ และ
 นโยบายของกรมราชทัณฑ์ อย่างเคร่งครัด โดยการดำเนินการตามขั้นตอนนี้เรือนจำจะต้องดำเนินการ
 ตามกฎกระทรวง ว่าด้วย การดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง พ.ศ.2563 ที่เริ่มต้นจากเจ้าหน้าที่รายงาน
 ตรวจพบการกระทำผิด เสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสอบสวนการ
 กระทำผิดวินัย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา เมื่อสอบสวนแล้วเสร็จคณะกรรมการ

เสนอผลการสอบข้อเท็จจริงต่อ ผู้บัญชาการเรือนจำถึงพฤติการณ์แห่งการกระทำผิด รวมทั้งบทลงโทษ ผู้บัญชาการเรือนจำพิจารณาใช้อำนาจในการลงโทษทางวินัยผู้ต้องขัง โดยหากผู้ต้องขังที่ถูกคำสั่งให้ลงโทษทางวินัยนั้นเห็นว่าคำสั่งลงโทษนั้นไม่เป็นธรรม ผู้ต้องขังมีสิทธิ์ที่จะสามารถอุทธรณ์ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งลงโทษทางวินัย แต่การอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นเหตุขุลาการลงโทษทางวินัย แต่หากไม่มีการอุทธรณ์ตามระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งลงโทษทางวินัยดังกล่าวก็ถือว่าเป็นสิ้นสุดกระบวนการ ในส่วนกรณีผู้ต้องขังเมื่อได้รับการลงโทษแล้วภายหลังพบว่า การอุทธรณ์ของผู้ต้องขังนั้นได้รับการพิจารณาเห็นด้วยกับอุทธรณ์และให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ จะมีการเยียวยาต่อผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษตามโทษทางวินัยที่ได้ถูกบังคับทา ในขั้นตอนนี้เรือนจำได้ดำเนินการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยการศึกษาความเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงขั้นตอนนี้ พบว่า มีความล่าช้าของการดำเนินการในขั้นตอนนี้ อันเนื่องจากปริมาณของงานวินัยมีจำนวนมาก เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินงานที่มีความรู้ความชำนาญเฉพาะด้านมีจำนวนน้อย ซึ่งส่งผลทำให้เกิดเป็นปัจจัยเกื้อหนุนให้ผู้ต้องขังบางกลุ่มตัดสินใจใช้อิทธิพลจากความล่าช้าดังกล่าวก่อเหตุกระทำผิดทางวินัยทั้งการก่อเหตุครั้งแรกและซ้ำซาก การเพิ่มประสิทธิภาพในขั้นตอนนี้ ต้องมีการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่ทุกคนให้สามารถมีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการดำเนินการทางวินัย จนถึงมีทักษะสามารถถ่ายทอดเกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ประโยชน์ที่ผู้ต้องขังพึงได้รับ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขังใกล้ชิดสามารถอบรมให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังในการควบคุมของตนเองได้ จะทำให้การดำเนินการขั้นตอนนี้รวดเร็ว มีประสิทธิภาพขึ้น

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดวินัยซ้ำ พบว่า เรือนจำได้ดำเนินการตามแนวคิดการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมากระทำผิดซ้ำตามกรอบของกฎ ระเบียบ ข้อสั่งการ และนโยบายของกรมราชทัณฑ์ อย่างเคร่งครัด โดยเรือนจำได้ดำเนินการการฝึกระเบียบวินัยผู้ต้องขัง ตามนโยบาย 5 ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์ โดยให้เรือนจำดำเนินการฝึกระเบียบวินัย เพื่อเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความรับผิดชอบให้กับผู้ต้องขังโดยได้กำหนดให้ฝึกวินัยสำหรับผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย โดยหากพบว่ากระทำผิดวินัยครั้งที่ 1 ให้ฝึกระเบียบแถว 2 เดือน อบรมพัฒนาจิตใจ 1 เดือน กระทำผิดวินัยครั้งที่ 2 ให้ฝึกระเบียบแถว 5 เดือน อบรมพัฒนาจิตใจ 1 เดือน กระทำผิดวินัยครั้งที่ 3 ให้ฝึกระเบียบแถว 8 เดือน อบรมพัฒนาจิตใจ 1 เดือน โดยการอบรมและพัฒนาจิตใจ ให้ชี้แจงผู้ต้องขังทราบเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ ทั้งของเรือนจำและกรมราชทัณฑ์ รวมทั้งสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่ผู้ต้องขังจะพึงได้รับตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายราชทัณฑ์ รวมถึงโทษที่จะได้รับเมื่อกระทำผิดวินัยด้วย โดยการศึกษาความเห็นจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญถึงขั้นตอนนี้ พบว่าการดำเนินการตามขั้นตอนนี้เป็นแกปัญหาที่ปลายเหตุ จะได้ผลเฉพาะผู้ต้องขังบางกลุ่มที่มองว่าการเข้าสู่โปรแกรมการฝึกจะทำให้ผู้ต้องขังถูกจำกัดพื้นที่ในการอยู่ และอยู่ภายใต้กฎ ระเบียบ ที่เคร่งครัดกว่าผู้ต้องขังปกติ ซึ่งจะทำให้เห็นความแตกต่างในแง่การเข้าถึงสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิตระหว่างกลุ่ม

ผู้กระทำความผิดทางวินัยและผู้ต้องขังปกติ ก็จะไม่กลับมาทำผิดวินัยอีก ในส่วนที่ไม่ได้ผลจะเป็นกรณี ผู้กระทำความผิดวินัยซ้ำซาก กลุ่มที่ไม่มีความหวังที่จะได้รับประโยชน์จากกรมราชทัณฑ์ กลุ่มที่เล็งเห็นผล แห่งการกระทำ ไม่เกรงกลัวต่อบทลงโทษทางวินัย ได้รับผลประโยชน์ด้านใด ๆ ตอบสนองความ ต้องการของตนเองหรือกลุ่มเพื่อนจากการกระทำผิดวินัยและจะหวนกลับมากระทำผิดซ้ำซาก แต่ชั้น ตอนนี้ก็ยังถือว่าสำคัญที่ต้องดำเนินการเพราะสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ต้องขังบางกลุ่มได้

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัย ของผู้ต้องขังชายเพื่อลดอัตราการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางสมุทรปราการและ เรือนจำพิเศษสมุทรปราการ

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า ปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของ ผู้ต้องขังชาย มีดังนี้

1. ปัญหาทางกายภาพของเรือนจำ กล่าวคือ เรือนจำมีการแบ่งแยกจำแนกฝ่ายควบคุมแดนที่ ใช้สำหรับควบคุมผู้ต้องขังแต่ละประเภทน้อยเกินไป จึงไม่สามารถจำแนกแยกผู้ต้องขังแต่ละกลุ่มหรือ แต่ละประเภทออกจากกันได้ ทำให้ผู้ต้องขังที่มีความหลากหลายทางสถานะสภาพมาอยู่รวมกันทำให้เกิด การเรียนรู้อันตราย วัฒนธรรม ทักษะคดี และกลวิธี เทคนิคที่โน้มน้ำหนักกระทำความผิด ในที่สุด ผู้ต้องขังก็จะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนที่เห็นว่าการกระทำความผิดเป็นของธรรมดาได้

2. ปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ กล่าวคือ ผู้ต้องขังมีมากเกินไป อัตราความจุที่เรือนจำสามารถรองรับได้ ในขณะที่จำนวนเจ้าหน้าที่เรือนจำน้อย ส่งผลให้ไม่สามารถ ดูแลผู้ต้องขังในการควบคุมได้ทั่วถึง ส่งผลทำให้การดำเนินการตามนโยบายในแต่ละขั้นตอนของการ บริหารจัดการการกระทำผิดวินัยนั้นเกิดปัญหาและอุปสรรค เกิดความล่าช้าในขั้นตอนการดำเนินงาน ต่าง ๆ ทำให้เกิดช่องหรือโอกาสที่ผู้ต้องขังนำมาเป็นปัจจัยในการตัดสินใจกระทำความผิดทางวินัยได้

3. ปัญหาวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ต้องขัง กล่าวคือ วัฒนธรรมความเชื่อของผู้ต้องขังถือ ว่าเป็นประเด็นสำคัญเพราะจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรมผู้ต้องขัง หากผู้ต้องขังเชื่อว่า การ กระทำความผิดวินัยจะได้รับการยอมรับจากเพื่อน หรือได้รับประโยชน์ในด้านอื่นๆ ซึ่งวัฒนธรรมความเชื่อ เหล่านี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำความผิดทางวินัยได้

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อศึกษาถึงแนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคตลอดจน ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย เพื่อลดอัตราการกระทำผิดวินัย ของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางสมุทรปราการและเรือนจำพิเศษสมุทรปราการ

ผลการศึกษาวิจัย พบว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ในการบริหารจัดการการ กระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย มีดังนี้

1. แนวทางแก้ไขปัญหาทางกายภาพของเรือนจำ ต้องกำหนดพื้นที่ภายในฝ่ายควบคุมแดน สำหรับควบคุมผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้ชัดเจน ทั้งแบ่งแยกเวลาในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ต้องขัง

แต่ละประเภท เพื่อลดการใกล้ชิดปะปนกันระหว่างผู้ต้องขังแต่ละประเภทลงให้มากที่สุด ลดการเลียนแบบพฤติกรรม ค่านิยม วัฒนธรรม ทักษะ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มแนวโน้มให้กระทำความผิด จนส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำผิดวินัย

2. แนวทางแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ ต้องมีเกลี้ยย้าย ระบายผู้ต้องขังตามประเภทของเรือนจำภายในเขต เร่งดำเนินการการพักการลงโทษตามนโยบาย การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาพัฒนาระบบงานควบคุมเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระเจ้าหน้าที่ พร้อมทั้งอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ด้านการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง รวมถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเรือนจำให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีทักษะ สามารถให้การอบรมหรือให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังที่อยู่ในการดูแลได้

3. แนวทางแก้ไขปัญหาวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ต้องขัง การส่งเสริมให้ประโยชน์แก่ผู้ต้องขังมีความประพฤติดีอย่างเป็นรูปธรรม และการดำเนินการทางวินัยต้องเด็ดขาด รวดเร็ว ชัดเจน มีความเป็นธรรม และควรมีการจัดกิจกรรมเพื่อผ่อนคลายความเครียดเพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขัง และลดเวลาที่ผู้ต้องขังอยู่กับกลุ่มเพื่อน

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย : กรณีศึกษา เรือนจำกลางสมุทรปราการ ผู้ศึกษาได้อภิปรายผลการศึกษาตามกรอบประเด็นปัญหาการวิจัย ซึ่งสามารถนำแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย เรือนจำกลางสมุทรปราการและ เรือนจำพิเศษสมุทรปราการ

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายที่นำมาพิจารณา 3 ด้าน ดังนี้

ปัจจัยด้านพฤติกรรมของผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรม การกระทำผิดทางวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำได้ โดยผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะมีความเชื่อว่าการเข้าร่วมกลุ่ม เพื่อนจะสร้างความปลอดภัยในชีวิต การเข้าถึงสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน โดยผู้ต้องขังจะใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนำไปสู่เกิดพฤติกรรม การเรียนรู้ค่านิยม ทักษะ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มแนวโน้มให้กระทำความผิด จนส่งผลให้ผู้ต้องขังเปลี่ยนพฤติกรรมไปกระทำความผิดทางวินัยหรือเห็นว่าการกระทำผิดทางวินัยเป็นเรื่องปกติได้ โดยการศึกษาเบื้องต้นว่าปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้ต้องขังในเรือนจำแสดงออกถึงพฤติกรรม การกระทำผิดทางวินัยขณะถูกคุมขังในเรือนจำได้ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association Theory) ของ เอ็ดวิน ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland's) (อ้างถึง ใน นวลจันทร์ ทักษะชัยกุล, ม.ป.ป., หน้า 121-124) ที่เป็นการพิจารณามุ่งไปที่กลุ่มเพื่อน และลักษณะ

รวมถึงพฤติกรรมของกลุ่มเพื่อน ก่อนที่จะคบเพื่อนที่กระทำความผิด ยังไม่มีความคิดโน้มเอียงที่จะกระทำความผิด แต่เมื่อได้คบเพื่อนที่กระทำความผิดแล้วจึงได้เรียนรู้ค่านิยม ทักษะ และกลวิธี เทคนิคที่โน้มเอียงให้กระทำความผิด ในที่สุดจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนที่เห็นว่าการกระทำความผิดเป็นของธรรมดา และสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรรณ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่าการกระทำความผิดวินัยเพราะได้รับการชักชวนจากเพื่อนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของเรือนจำและสวัสดิการผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงออกของผู้ต้องขังถึงพฤติกรรมการกระทำความผิดทางวินัยได้ ในประเด็นปัจจัยความเป็นอยู่ที่แออัด ประเด็นปัจจัยนี้เป็นจุดเริ่มต้นของปัญหาการควบคุมและพฤติกรรมการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังภายในเรือนจำ ซึ่งจะส่งผลทำให้ผู้ต้องขังต้องปรับตัวเพื่อเอาตัวรอด เกิดการแย่งชิง การบริการทางสังคมที่ไม่เพียงพอ ส่งผลให้เกิดการกระทบกระทั่งกันได้ง่าย และประเด็นการที่เรือนจำไม่มีพื้นที่สำหรับพักผ่อนคลายความเครียด สภาวะทางอารมณ์ที่ไม่มั่นคง ที่มาจากความเครียดจากการถูกจำกัดอิสรภาพ จะนำไปสู่การกระทบกระทั่งกันได้ง่าย ทำให้ผู้ต้องขังแสดงออกซึ่งพฤติกรรมการกระทำความผิดทางวินัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีของแมนไฮม์ (Mannheim) (อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, ม.ป.ป., หน้า 116) ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางจิตใจจะก่อให้เกิดอาชญากรรมก็ต่อเมื่อมีอิทธิพลของจิตใจที่มีความต้องการก็จะกระทำความผิดปัจจัยทางสังคม การบริการทางสังคมที่ไม่เพียงพอ และสอดคล้องกับทฤษฎีทฤษฎีความกดดันทางสังคม (อ้างถึงใน นิमित ท้าวานนท์, 2560, หน้า 7) สาเหตุอาชญากรรมว่ามาจากสภาพแวดล้อมทางสังคมที่สร้างความกดดันให้แก่ บุคคลในสังคม ทำให้บุคคลต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรรณ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขังมาจากสภาพความเป็นอยู่ที่แออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมาก ในประเด็นกิจกรรมนันทนาการมีน้อยหรือไม่มี จะส่งผลให้ผู้ต้องขังใช้เวลาส่วนใหญ่อยู่กับกลุ่มเพื่อน มีเวลาในการคิดวางแผนเพื่อผลประโยชน์ส่วนตนหรือกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond Theory) ของทราวิส เฮอร์ชชี (Travis Hirschi) (อ้างถึงใน ยุทธชัย นามลาบุตร, 2555, หน้า 12) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบความผูกพันต่อสังคม (Elements of the social bond) ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการกระทำความผิดว่า การที่บุคคลได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเป็นเหตุให้บุคคลถูกจำกัดเวลาที่จะไปประกอบอาชญากรรม เนื่องจากเวลาส่วนมากได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม

ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการกระทำความผิดวินัยของผู้ต้องขัง พบว่า ปัจจัยด้านนี้เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการแสดงออกถึงพฤติกรรมการกระทำความผิดทางวินัยของผู้ต้องขังกลุ่มกระทำความผิดวินัย

ข้าพเจ้า ผู้ต้องขังที่ไม่สนใจสิทธิประโยชน์ที่เรือนจำหรือกรมราชทัณฑ์ให้เพราะการกระทำคามผิดทางวินัยจะถูกลดตัดประโยชน์หลายๆ ด้านที่ผู้ต้องขังพึงได้รับ และกลุ่มที่ใช้ปัจจัยด้านนี้เป็นโอกาสในการตัดสินใจกระทำคามผิดทางวินัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการควบคุมทางสังคม (Social Control Theories) (อ้างถึงใน ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์, 2546, หน้า 28) อธิบายว่า แรงจูงใจของพฤติกรรมอาชญากรรมเป็นสิ่งธรรมชาติภายในบุคคล และบุคคลจะประกอบอาชญากรรมหากไม่มีกลไกใดมาควบคุมพฤติกรรม บุคคลจะกระทำคามผิดเนื่องจากความอ่อนแอของปัจจัยที่ควบคุมหรือขัดขวางไม่ให้บุคคลกระทำคามผิดไม่สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพจึงเป็นเหตุให้บุคคลแสดงพฤติกรรมอาชญากรรม

ขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย

จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แสดงความคิดเห็นถึงขั้นตอนการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของเรือนจำ โดยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนที่น่าสนใจ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นตอนการป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง เรือนจำได้ดำเนินการให้ผู้ต้องขังได้ปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม สภาพแวดล้อมของเรือนจำ การให้ความรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ผู้ต้องขังควรทราบ โดยเริ่มตั้งแต่กระบวนการรับตัวผู้ต้องขัง การอบรมปฐมนิเทศผู้ต้องขัง และการดูแลให้ผู้ต้องขังเข้าใจใหม่ การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล Sentence Plan โดยการดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าวเรือนจำได้จัดให้ผู้ต้องขังเข้าใจใหม่ต้องเข้าผ่านหลักสูตรทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดหลักสูตรแรกรับผู้ต้องขังเข้าใจใหม่ในเรือนจำ แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน โดยขั้นตอนการรับตัวผู้ต้องขัง การปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใจใหม่ และการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังและวางแผนปฏิบัติต่อผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล Sentence Plan และเรือนจำยังดำเนินการป้องกันการกระทำผิดวินัยโดยการปิดโอกาสในการกระทำคามผิดทางวินัยของผู้ต้องขัง โดยการจับกุมตรวจค้น ปรามปรามสิ่งของต้องห้ามในเรือนจำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดในการป้องกันการกระทำผิดวินัยในเรือนจำตาม กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์ (2564) ได้กำหนดมาตรฐานการจับกุมตรวจค้นกรณีพิเศษ เพื่อให้กวาดล้างพื้นที่ภายในเรือนจำอย่างจริงจัง ขจัดปัญหา ยาเสพติด เครื่องมือสื่อสาร และสิ่งของต้องห้ามภายในเรือนจำให้หมดไป

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการทางวินัยกรณีผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัย เรือนจำได้ดำเนินการทางวินัยต่อผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำผิดวินัย โดยเริ่มต้นจากเจ้าพนักงานเรือนจำรายงานตรวจพบผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎ ระเบียบ ข้อบังคับเรือนจำเสนอต่อผู้บัญชาการเรือนจำนำไปสู่การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และนำพยานหลักฐานมาแสดงเพื่อประกอบคำให้การต่อสู้ จนกรณีแห่งการกระทำผิดนั้นเป็นที่ยุติแล้ว คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจะดำเนินการเสนอผลการสอบสวนข้อเท็จจริงต่อผู้บัญชาการเรือนจำ เพื่อ

พิจารณาใช้อำนาจตามกฎหมายในการลงโทษทางวินัยผู้ต้องขัง การบังคับโทษทางวินัยต่อผู้ต้องขังที่กระทำความผิด ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง กฎกระทรวงว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง (2563) และผู้ต้องขังมีสิทธิที่จะอุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์ (2564) กำหนดให้ หากผู้ต้องขังที่ถูกคำสั่งให้ลงโทษทางวินัยนั้นเห็นว่าคำสั่งลงโทษนั้นไม่เป็นธรรม ผู้ต้องขังมีสิทธิที่จะสามารถอุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าวได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในคำสั่งลงโทษทางวินัยแต่การอุทธรณ์คำสั่งไม่เป็นเหตุทุเลาการลงโทษทางวินัย และหากกรณีผู้ต้องขังเมื่อได้รับการลงโทษแล้วภายหลังพบว่า การอุทธรณ์ของผู้ต้องขังนั้นได้รับการพิจารณาเห็นด้วยกับอุทธรณ์และให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษ จะมีการเยียวยาต่อผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษตามโทษทางวินัยที่ถูกบังคับลงโทษไปแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ กฎกระทรวงการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง (2563)

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นตอนการป้องกันไม่ให้ผู้ต้องขังกลับมาก่อทำผิดวินัยซ้ำ เรือนจำได้ดำเนินการฝึกระเบียบวินัยผู้ต้องขัง ตามนโยบาย 5 ก้าวอย่างแห่งการเปลี่ยนแปลงราชทัณฑ์ ก้าวอย่างที่ 3 เรื่องการฝึกวินัยผู้ต้องขัง แก่ผู้ที่กระทำผิดทางวินัย โดยระยะเวลาของหลักสูตรก็จะแตกต่างกันไปตามจำนวนครั้งที่กระทำผิดทางวินัย ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์ (2561) ได้กำหนด ให้มีการฝึกระเบียบวินัยผู้ต้องขัง และอบรมพัฒนาจิตใจ ต่อผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยขณะที่ถูกคุมขังในเรือนจำ เพื่อเป็นการเสริมสร้างลักษณะนิสัยแห่งความรับผิดชอบให้กับผู้ต้องขัง

ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชาย เพื่อลดอัตราการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง

1. ปัญหาทางกายภาพของเรือนจำ นำไปสู่การที่ไม่สามารถจำแนกแยกผู้ต้องขังแต่ละกลุ่มหรือแต่ละประเภทออกจากกันได้ ทำให้ผู้ต้องขังที่มีความหลากหลายมาอยู่รวมกันทำให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยม วัฒนธรรม ทักษะคิด และกลวิธี เทคนิคที่โน้มน้าวให้กระทำความผิด ในที่สุดผู้ต้องขังก็จะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนที่เห็นว่าการกระทำความผิดเป็นของธรรมดาได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทฤษฎีการคบหาสมาคมที่แตกต่าง (Differential association Theory) ของเอ็ดวิน ซัทเธอร์แลนด์ (Edwin H. Sutherland's) (อ้างถึงใน นวลจันทร์ ทศนชัยกุล, ม.ป.ป., หน้า 121-124) เป็นการพิจารณามุ่งไปที่กลุ่มเพื่อน ก่อนที่จะคบเพื่อนที่กระทำความผิด ยังไม่มีความคิดโน้มเอียงที่จะกระทำความผิด แต่เมื่อได้คบเพื่อนที่กระทำความผิดแล้วจึงได้เรียนรู้ค่านิยม ทักษะคิด และกลวิธี ในที่สุดจะมีพฤติกรรมและบุคลิกภาพเป็นคนที่เห็นว่าการกระทำความผิดเป็นของธรรมดา

2. ปัญหาผู้ต้องขังมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ กล่าวคือ ผู้ต้องขังมีมากเกินไป อัตราความจุที่เรือนจำสามารถรองรับได้ ในขณะที่จำนวนเจ้าหน้าที่เรือนจำน้อย ส่งผลให้ไม่สามารถดูแลผู้ต้องขังในการควบคุมได้ทั่วถึง ส่งผลทำให้การดำเนินการตามนโยบายในแต่ละขั้นตอนของการบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยนั้นเกิดความล่าช้าในขั้นตอนการดำเนินงานต่าง ๆ ทำให้เกิดช่องหรือ

โอกาสที่ผู้ต้องขังนำมาเป็นปัจจัยในการตัดสินใจกระทำคามผิดทางวินัยได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรรณ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม การกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังมาจากสภาพความเป็นอยู่ที่แออัด กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่จะอยู่ในระดับมาก

3. ปัญหาวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ต้องขัง กล่าวคือ วัฒนธรรมความเชื่อของผู้ต้องขังถือเป็นประเด็นสำคัญเพราะจะเป็นตัวกำหนดทิศทางของพฤติกรรมผู้ต้องขังภายในฝ่ายควบคุมแต่ละแดน หากผู้ต้องขังเชื่อว่าการกระทำผิดวินัยจะได้รับการยอมรับจากเพื่อนหรือกลุ่มเพื่อน หรือได้รับประโยชน์ในด้านอื่นๆที่ต้องการ ซึ่งวัฒนธรรมความเชื่อเหล่านี้เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมกระทำคามผิดทางวินัยได้

แนวทางในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค

1. แนวทางแก้ไขปัญหาด้านกายภาพของเรือนจำ ต้องกำหนดพื้นที่ภายในฝ่ายควบคุมแดนสำหรับควบคุมผู้ต้องขังแต่ละประเภทให้ชัดเจน ทั้งแบ่งแยกเวลาในการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังแต่ละประเภท เพื่อลดการใกล้ชิดปะปนกันระหว่างผู้ต้องขังแต่ละประเภทลงให้มากที่สุด เพื่อลดปัญหาการเลียนแบบพฤติกรรม ค่านิยม วัฒนธรรม จนส่งผลให้ผู้ต้องขังแสดงออกถึงพฤติกรรมกระทำผิดวินัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปรัชญาภรณ์ บุญชู (2557) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี ข้อเสนอแนะจากการศึกษา พบว่า กรมราชทัณฑ์ควรมีการกระบวนกรจำแนกและคัดแยกผู้ต้องขังแต่ละประเภทออกจากกัน เพื่อช่วยลดปัญหาการเลียนแบบพฤติกรรม การกระทำผิดระหว่างผู้ต้องขังด้วยกัน และเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำได้

2. แนวทางแก้ไขปัญหาคอผู้ต้องขังมีจำนวนมากเมื่อเทียบกับจำนวนเจ้าหน้าที่ ต้องมีกลี้อย่างระบายผู้ต้องขังตามประเภทของเรือนจำภายในเขต การพักการลงโทษตามนโยบายต่างๆ การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีมาพัฒนาระบบงานควบคุม พร้อมทั้งอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ด้านวินัยผู้ต้องขังให้เจ้าหน้าที่ทุกคนมีทักษะ สามารถให้การอบรมทบทวน ให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังที่อยู่ในการควบคุมได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ สิทธิกร ยะคำแจ้ง (ม.ป.ป.) ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาคอผู้ต้องขังต้องมีการอบรมให้ความรู้ด้านต่างๆ เพราะการอบรมจะทำให้ผู้ต้องขังทราบถึงระเบียบวินัยที่ควรปฏิบัติและข้อห้ามในการปฏิบัติ จะทำให้ผู้ต้องขังมีสติยังคิดรู้จักควบคุมตนเอง

3. แนวทางแก้ไขปัญหาวัฒนธรรมและความเชื่อของผู้ต้องขัง การส่งเสริมให้ประโยชน์แก่ผู้ต้องขังที่มีความประพฤติดีไม่เคยกระทำผิดทางวินัย และการดำเนินการทางวินัยต่อผู้ต้องขังที่กระทำคามผิดทางวินัยต้องเด็ดขาด รวดเร็ว ชัดเจน มีความเป็นธรรมเที่ยงตรง ไม่เลือกปฏิบัติ เสมอภาค ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ ปิยพงศ์ สุพรรณ (2556) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัย

ของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม พบว่า แนวทางการป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง ด้านการลงโทษ ควรมีการกำหนดโทษที่ชัดเจน รวดเร็วและไม่ยืดเยื้อ และควรมีการจัดกิจกรรมให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มีส่วนร่วมเพื่อผ่อนคลายความเครียดเพื่อสร้างความคุ้นเคย ความไว้วางใจระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขัง และลดเวลาให้ผู้ต้องขังอยู่กับกลุ่มเพื่อน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของ สิทธิกร ยะคำแจ้ (ม.ป.ป.) ศึกษาสาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ พบว่า แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ การมีกิจกรรมให้กับผู้ต้องขัง เพื่อเป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดสร้างความสามัคคีในผู้ต้องขัง เป็นการใช้เวลาว่างของผู้ต้องขังให้เป็นประโยชน์

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะของผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัย เพื่อลดอัตราการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังชายในเรือนจำกลางสมุทรปราการ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. เรือนจำควรมีการจัดกิจกรรมของเรือนจำให้ผู้ต้องขังที่หลากหลายและต่อเนื่อง โดยให้ผู้ต้องขังทุกคนได้มีส่วนร่วมหรือเข้าร่วมกิจกรรม การลดเวลาให้ผู้ต้องขังอยู่กับกลุ่มเพื่อนและคิดเรื่องกระทำผิดและเรียนรู้ค่านิยม วัฒนธรรม ทศนคติ การกระทำผิด โดยใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือในการดึงผู้ต้องขังเข้าระบบของการควบคุม และส่งเสริมการมีส่วนร่วมระหว่างเจ้าหน้าที่กับผู้ต้องขัง
2. เรือนจำควรมีการเพิ่มประสิทธิภาพการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังพร้อมติดตามผลอย่างใกล้ชิด และมีการบริหารพื้นที่ภายในฝ่ายควบคุมแดนโดยการกำหนดพื้นที่ และกำหนดเวลาการใช้ชีวิตประจำวันของผู้ต้องขังแต่ละประเภท เพื่อป้องกันการเรียนรู้ค่านิยม วัฒนธรรม ที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมกระทำผิดวินัยได้
3. เรือนจำควรมีการเพิ่มศักยภาพเจ้าหน้าที่ทุกคน ให้ความรู้ด้านบริหารจัดการการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง จะทำให้กระบวนการดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขังมีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ รวมถึงเจ้าหน้าที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดให้ความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวของผู้ต้องขัง ซึ่งจะเป็นการป้องกันมิให้ผู้ต้องขังกระทำผิดวินัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. ควรมีการให้โอกาสผู้ต้องขังที่กระทำผิดวินัยครั้งแรกที่เป็นการกระทำผิดวินัยเล็กน้อย หรือไม่มีผู้ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง ผู้ต้องขังจะได้รักษาสถานภาพและไม่เสียสิทธิประโยชน์ที่พึงได้รับจากเรือนจำหรือกรมราชทัณฑ์

เอกสารอ้างอิง

กฎกระทรวง กำหนดประโยชน์ของนักโทษเด็ดขาด และเงื่อนไขที่นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการ

ลดวันต้องโทษจำคุกหรือการพักการลงโทษและได้รับการปล่อยตัวต้องปฏิบัติ

พ.ศ.2562. (2563, มกราคม 14) *ราชกิจจานุเบกษา*, 137(3ก), 1-18.

กฎกระทรวง ว่าด้วย การดำเนินการทางวินัยผู้ต้องขัง พ.ศ.2563. (2563, ตุลาคม 12)

ราชกิจจานุเบกษา, 137(84ก), 53-58.

กรมราชทัณฑ์, เรือนจำกลางสมุทรปราการ. (2564).ประวัติเรือนจำ.

ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564, จาก <http://www.correct.go.th/copsamp>

กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2558). การป้องกันการแพร่ระบาดของยาเสพติดในเรือนจำ และทัณฑสถาน. ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564,

จาก http://www.correct.go.th/osss/a18514_58.pdf

กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2560). กำชับการรายงานผลการตรวจหาสารเสพติดใน ปัสสาวะเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน. ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564,

จาก http://www.correct.go.th/osss/a32378_60.pdf

กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2561). การมีระเบียบวินัยผู้ต้องขัง.

ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564,

จาก <http://www.correct.go.th/infosaraban/letter/filepdf/1522655575.pdf>

กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2564). การเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบ

Infographic เรื่องการดำเนินงานวินัยผู้ต้องขัง. ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564,

จาก <http://www.correct.go.th/infosaraban64/letter/filepdf/1617259371.pdf>

กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2564). มาตรฐานการปฏิบัติงานด้านการควบคุมผู้ต้องขัง.

ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564,

จาก <http://www.correct.go.th/infosaraban64/letter/filepdf/1635830641.pdf>

กระทรวงยุติธรรม, กรมราชทัณฑ์. (2565). รายงานสถิติผู้ต้องราชทัณฑ์ทั่วประเทศ.

ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2565,

จาก <http://www.correct.go.th/stathomepage/>

กระทรวงยุติธรรม. (2554). ประกาศกระทรวงยุติธรรม เรื่อง การกำหนดอำนาจการคุมขังของ

เรือนจำ พ.ศ. 2554 (ประกาศลงวันที่ 29 มีนาคม 2554). กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

ธนวันต์ บุญเกิด. (2555). แรงจูงใจที่มีต่อการกระทำความผิดของเยาวชน : ศึกษาเฉพาะกรณี

ศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง จังหวัดชลบุรี. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหา

บัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ธนัชชนม์ แจ้งขำ. (2563). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการกระทำความผิดของเด็กและ

เยาวชนศาลเยาวชนและครอบครัว จังหวัดสุพรรณบุรี. วารสารมนุษยศาสตร์และ

สังคมศาสตร์, 10 (ฉบับที่ 2), 82-89.

- นวลจันทร์ ทศนชัยกุล. (ม.ป.ป.). *อาชญากรรม การป้องกัน การควบคุม*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาบริหารงานยุติธรรม คณะสังคมศาสตร์
- นิมิต ท้าวานนต์. (2560). *การพัฒนาแนวทางการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังไร้ญาติ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม
- ปิยพงศ์ สุพรรัตน์. (2556). *ปัจจัยที่มีผลต่อการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขัง : ศึกษาเฉพาะกรณีในเรือนจำกลางคลองเปรม*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- ปรีชญาภรณ์ บุญชู. (2557). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำของผู้ต้องขังเรือนจำพิเศษธนบุรี*. สารนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2560. (2560, กุมภาพันธ์ 18) *ราชกิจจานุเบกษา, 134(21ก), 20-23.*
- ยุทธชัย นามลาบุตร. (2555). *ยุทธศาสตร์การป้องกันการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังทัณฑสถานวัยหนุ่มพระนครศรีอยุธยา*. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ยุทธศักดิ์ ทองประพันธ์. (2546). *สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในเรือนจำกลางคลองเปรม*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เรือนจำกลางสมุทรปราการ. (2564). *ข้อบังคับเรือนจำกลางสมุทรปราการ ว่าด้วย ข้อปฏิบัติ และข้อห้ามสำหรับผู้ต้องขัง ผู้ต้องกักขัง ผู้เข้ารับการตรวจพิสูจน์ พ.ศ. 2564*. สมุทรปราการ: ผู้แต่ง.
- วิโรจน์ ก่อสกุล. (2564). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวินัยระเบียบวิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์*. กรุงเทพมหานคร, มหาวิทยาลัยรามคาแหง : โครงการรัฐประศาสนศาสตร์ มหาบัณฑิต.
- สำนักพัฒนาพฤตินิสัย. (2560). *คู่มือหลักสูตรการพัฒนาพฤตินิสัย*. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท.
- สำนักวิจัยและพัฒนาระบบงานราชทัณฑ์. (2557). *คู่มือปฏิบัติงานด้านการปฐมนิเทศผู้ต้องขังเข้าใหม่*. กรุงเทพมหานคร: บพิธการพิมพ์.
- สิทธิกร ยะคำแจ้. (ม.ป.ป.). *สาเหตุการกระทำผิดวินัยของผู้ต้องขังในทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่*. ค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2564, จาก <http://www.pol.ru.ac.th/graduate/index.php/is/6122802627>
- สุภางค์ จันทวานิช. (2563). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 25)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.